

IRENA PODZIMKOVÁ (rozená HORNOVÁ)

Paní Irena Podzimková se narodila dne 25. 11. 1933 v Praze 8 - Čimicích. Zde prožila své dětství a dnes bydlí jen o ulici vedle.

Její první vzpomínka je na dobu mobilizace, kdy jí vzbudili v noci, aby se rozloučila a pak jí odvedli tatínka, který se vrátil až za několik dnů. Když se psal rok 1940, nastoupila do školy ve Starých Bohnicích. Škola v tu dobu byla úplně jiná, než co si představíme my dnes. Paní Podzimková na konci své první třídy dostala vysvědčení ještě v češtině, ale na závěr druhého ročníku už bylo německo-české. A také ve 2. třídě nezpívali československou hymnu a ve 3. třídě už museli pít německou.

Na malou Irenku nejvíce za války působil nedostatek jídla, všichni měli hlad. Její tatínek se však narodil nedaleko Pardubic ve vesničce Přelovice, tak jezdil ke svým známým, kteří měli o něco více jídla a směňoval ho za prádlo, šperky, bonbóny... a další věci, protože peníze v tu dobu neměli velkou hodnotu.

Další, co malé Ireně znepríjemňovalo dětství, byly časté nálety. Ale její rodina se neschovávala do sklepů. Nálety bývaly spíše na centrum města a také si říkali, že je lepší skončit život hned než pomalu umírat hlady zasypaný ve sklepech. A také podle zvuku poznali, kdy už letí letadlo bez bomb a nemusejí se ho bát.

Velký strach zažila paní Irena v květnu 1942. Její maminka totiž jela v tramvaji z Libně právě v okamžiku, kdy Kubiš a Gabčík spáchali atentát na Heydricha. Všem sousedům to hned vyprávěla. A když pak vojáci prohledávali jejich ulici, báli se, že maminku někdo udal. Všechno ale dobře dopadlo.

Nejhorší byly poslední dny války, kdy v Praze vypukla revoluce a Němci začali bombardovat rozhlas, Václavské náměstí a Staroměstskou radnici. Všichni poslouchali volání rozhlasu o pomoc a věděli, že nejdříve musí zaznít znělka sokolského pochodu, to byl ten pravý český rozhlas. Někdy se totiž na vysílání napojili Němci, ale ti neměli gramofonovou desku s hudbou ze sokolských sletů.

Ve středu 9. května paní Irena šla s ostatními vítat sovětskou armádu. Poblíž kobylického hřbitova ji ale čekal hrůzná zážitek - těla mužů, které Němci donutili, aby odklidili barikády a pak je zastřelili.

Paní Irenou také otrásl, jak se chovali lidé po válce v pohraničí. Jeden Němec z Arnultovic, kam jezdila za strýčkem, byl odsunut, i když většinu života žil v Čechách a dokonce v době války schovával francouzského vojáka, který uprchl z transportu. Spousta starých lidí si radši vzalo život, než aby se museli stěhovat. Zato aktivní fašisti nemuseli do odsunu, protože byli bohatí a zaplatili Rudým gardám, aby mohli zůstat. To cítila paní Podzimková jako velkou nespravedlnost.

Od roku 1948 se začaly ve třídě děvčata dělit na levici a pravici podle politického postoje svých rodičů. Paní Podzimkovou s kamarádkou za trest přeřadili do chlapecké třídy. Politický postoj dali najevo také na sokolském sletu v roce 1948, kterému přihlížel prezident Gottwald. Paní Podzimková s ostatními cvičenci dostala pokyn, aby při odchodu začali volat: Ať žije

prezident Beneš, prý sedí na vedlejší tribuně. Což pak způsobilo velké problémy organizátorům.

Možná kvůli svým postojům, i když měla vždy vynikající známky, nemohla bohužel paní Podzimková nikdy studovat, jak chtěla. Po válce musela nastoupit do práce. Ale celý život se neustále vzdělávala – chodila na večerní kurz těsnopisu, vyučila se prodavačkou, prošla kurzem teplé kuchyně, ještě před důchodem absolvovala kurz dálkového zautomatizovaného zpracování dat.

Díky svým schopnostem se vypracovala na vedoucí sekretariátu náměstka ministra vnitřního obchodu. Práce ji bavila, hodně se učila, měla vždy přehled o dodávaných potravinách a dokázala přehledně připravovat požadované materiály pro kolegia. Nebyla to dobrá doba, komunistická strana už vládla tvrdou rukou, musela chodit na schůze a povinné „desetiminutovky“, kde museli diskutovat o knihách, které číst nechtěli, ale museli. Přece jen ale bylo v té době něco hezkého. Seznámila se s budoucím manželem, a přestože kvůli němu měla problémy v práci (pan Podzimek byl dávno před jejich seznámením, v roce 1949, zatčen za činnost v děčínské skupině Nová Evropa a poslali ho do vězení), nakonec se v roce 1957 vzali.

Roku 1958 zažila paní Podzimková politické prověrky. Šlo o prověření třídní a politické spolehlivosti. A jak sama paní Podzimková řekla, „bylo to něco tak hnusného, to si nedovedete představit“. Ji neprověřili, kvůli tomu, že její manžel býval politickým vězněm. Paní Podzimková pak nesměla pracovat na ústředním úřadě a dokonce ani v Praze. Ale zrovna nastupovala na mateřskou dovolenou, tak měla jiné starosti a ani jí to nevadilo.

Měsíc po tom, co se paní Podzimkové narodil syn, ale zavřeli jejího otce. Jezdila za ním do věznice Bytíz u Příbrami. Musela se proto starat o nemocnou maminku, manžel neměl práci a paní Podzimková neměla peníze na jídlo a zase zažila hlad. V té době vážila pouze 50 kg. Po 4 měsících mateřské ale přece jen zaměstnání sehnala, šla pracovat do Domu potravin. Oficiálně jako prodavačka, ale protože byla šikovná, dělala účetní. Znovu, v roce 1963, ji dostihly politické prověrky a zase nemohla být povýšena. Z Domu potravin přešla do skladu Pramenu v Malešicích.

Proto mohla svůj postoj k režimu dát najevo i v srpnu 1968 po vpádu vojsk Varšavské smlouvy. Lidé se báli, že bude válka, protože všude byli vojáci a tanky. Válku si pamatovali a věděli, že se musí zásobit potravinami. Paní Podzimková přes všechn strach o rodinu pomáhala organizovat dovoz potravin do Prahy, rozváželo se ve dne v noci. Prodavači v obchodech i spali, aby mohli otevřít a prodávat hned, jak potraviny dovezli. Jednou dokonce došla sůl a paní Podzimková volala v jednu hodinu v noci do Olomouce, aby dodávku soli zajistila.

Po roce 1968 jejího šéfa povýšili a paní Podzimková zastávala jeho práci, ale nemohli jí kvůli kádrovému profilu zvýšit plat, přestože dělala stejnou práci. Později začala pracovat v ekonomickém oddělení podniku Klenoty, při práci používala na zpracování dat jedny z prvních počítačů. Po nějaké době zjistila, že její nadřízená spolupracovala se státní bezpečností.

A v listopadu 1989 se okamžitě přidala k Občanskému fóru a pomáhala svobodě a demokracii zvítězit nad komunistickým režimem, který její rodině tolik ublížil.

Přesto dokázala paní Podzimková prožít svůj dlouhý život s obrovskou statečností a hlavně – s čistým svědomím.

„Víte, člověk by se vždycky měl chovat tak, aby se nemusel stydět. Ne před lidma, ale před svým svědomím.“